

KUURNAN PÄIVÄKOTI VUOSISUUNNITELMA toimikausi 2021 – 2022

Oikeudenmukaisuus

Turvallisuus

Suvaitsevaisuus

Luottamus tulevaisuuteen

Perustehtävä ja arvot

Kajaani luo asukkaille, yrityksille ja yhteisöille hyvinvointia, turvallisuutta, sujuvaa arkea sekä menestymisen edellytyksiä.

Arvojamme ovat oikeudenmukaisuus, suvaitsevaisuus, turvallisuus, luottamus tulevaisuuteen.

Arvot toimintatapoina

Edistämme hyvinvointia tekemällä päätöksiä oikeudenmukaisesti.

Toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi.

Kunnioitamme ja edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Arvostamme yksilöllisyyttä ja koemme erilaisuuden voimavarana.

Suhtaudumme toisiimme ennakkoluulottomasti ja arvostaen.

Panostamme turvalliseen ja terveelliseen ympäristöön.

Haluamme tehdä jokaisesta päivästä turvallisen.

Tahdomme mahdollistaa sujuvan arjen.

Edistämme kaupungin elinvoimaa myös tulevaisuudessa.

Sisäily

KAJAANIN KAUPUNGIN TAVOITTEET – neljä kasvuteemaa	4
Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa.....	4
Resurssiviisautta luontokaupungissa	5
Tulevaisuus nuorissa	6
Osaajista elinvoimaa	7
MONITAHOARVIOSTA NOUSSEET YKSIKÖN VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET	8
Yksikkömme vahvuudet.....	8
Yksikkömme kehittämiskohteet	9
MONITAHOARVIOSTA NOUSSEET KOKO KAUPUNGIN YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET	10
Huoltajien osallisuuden lisääminen.....	10
Kiusaamisen ehkäiseminen sekä toiminnasta tiedottaminen huoltajille	10
VARHAISKASVATUKSEN PALVELULUPAUKSET, VISIO JA PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	11
VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA	12
YHTEISTYÖ VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJAN KANSSA.....	14
Yleisen tuen toimintatavat lapsiryhmissä	14
LEIKKI	15
PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI	16
TUNNE- JA VUOROVAIKUTUSTAITOT SEKÄ SENSITIIVISYYS	17
ARVIOINTI	18
MONILUKUTAITO SEKÄ TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN	19
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN.....	20
Ajattelu ja oppiminen.....	20
Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	20
Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot.....	20
Osallistuminen ja vaikuttaminen.....	20

KAJAANIN KAUPUNGIN TAVOITTEET – neljä kasvuteemaa

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa
- Palveluiden riittävä määrä ja läheisyys helpottavat perheiden arkea - Tuotamme laadukkaita palveluita, jotka vastaavat asiakkaiden tarpeisiin - Teknologian hyödyntäminen huoltajien osallisuuden lisäämisessä - Teknologian hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa - laaditaan varhaiskasvatuksen TVT –strategia - Järjestämme lapselle ja perheelle tukea mahdollisimman aikaisessa vaiheessa - Kulttuuritoiminnan edistäminen varhaiskasvatuksen toiminnassa (taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia) - Osallistuminen valtakunnalliseen liikkuva varhaiskasvatus toimintaan
Näin toimimme: - Mahdollistamme joustavan siirtymisen leikkikerhosta kokopäiväryhmiin ja päivävastoin hoidontarpeen muuttuessa - Huomioimme lasten ja huoltajien osallisuuden jokaisen ryhmän arjessa. Kutsumme huoltajia ryhmään katsomaan lasten toimintaa: leikkejä, rakenteluja, askarteluja tai piirustuksia. - Teemme huoltajille näkyväksi lasten päivän kulun kuvin ja videoin - Tiedotamme päiväkodin ja ryhmien toiminnasta WhatsApp –sovelluksen kautta, päiväkodin verkkosivuilla, ryhmien ilmoitustauluilla sekä tarpeen mukaan paperitiedotteilla - Markkinoimme huoltajille aktiivisesti asiakaskyselyjä ja niihin vastaamista - Esiopetuksessa teemme yhteistyötä Kätönlahden koulun alkuopetuksen sekä Kätönlahden, Valonkadun ja Huhkajanvaaran päiväkotien esiopetusryhmien kanssa koronarajoitukset huomioiden

Resurssiviisautta luontokaupungissa
- Luonto on yksi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimisympäristö - Tavoitteena on vahvistaa lasten luontosuhdetta ja vastuullista toimimista ympäristössä sekä ohjata heitä kohti kestävää elämäntapaa - Toimitaan paljon luonnossa ja lähiympäristössä: luodaan juuret Kajaaniin kotikaupunkina - Harjoitellaan kierrättämistä ja lajittelua yhdessä lasten kanssa - Hankinnoissa huomioidaan kestävä kehitys, vastuullisuus, kestävyys ja kierrättäminen - Juhlissa suositaan aineettomia lahjoja ja ohjelmaa
Näin toimimme: - Hyödynnämme lähimetsää ja lähiluontokohteita oppimisympäristönä ympäri vuoden - Seuraamme vuodenaikojen vaihtelua ja käytämme toiminnassamme luonnonmateriaaleja - Kunnioitamme luontoa: annamme päiväkodin pihalla vilistävien eläinten olla rauhassa emmekä vahingoita puita - Tutustumme lähiympäristöön ja kaupunkiin kävelyretkillä sekä käytämme lähiliikenteen linja-autoja - Hankimme laadukkaita välineitä ja materiaaleja - Opettelemme hyviä käytöstapoja sekä yhteisvastuullisuutta - Keräämme roskat pihalta - Huolehdimme, että myös pihalla on roska-astia pihan iltakäyttäjiä varten

Tulevaisuus nuorissa
- Lasten osallisuus on pysyvä varhaiskasvatuksen painopistealue. Osallisuuden kautta jokainen lapsi tulee huomioiduksi omana itsenään ja omien vahvuuksiensa kautta. - Sitoudutaan ohjaamaan opiskelijoita: tet-harjoittelijat, lähihoitajat, sosionomi- ja varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoita - Tehdään yhteistyötä oppilaitosten kanssa - Sitoudutaan hyvään perehdyttämiseen uusille työntekijöille. Järjestetään perehdytystilaisuus syksyisin. - Annetaan mahdollisuus työssä onnistumiseen - Huolehditaan työhyvinvoinnista
Näin toimimme: - Tarjoamme tukea perheiden hyvinvoinnille mm. joustamalla hoitoaikojen muuttuessa äkillisesti sekä vastaamalla hoidon tarpeen muutoksiin toimikauden aikana - Tarjoamme kaupungin palvelutarjottimelta ilmaisia uimahalli-, harraste- tai elokuvalippuja tukea tarvitseville perheille - Ohjaamme perheitä tarvittavan tuen piiriin - Kuulemme ja havainnoimme lapsia sekä otamme rohkeasti huolet puheeksi huoltajien kanssa - Käytämme ryhmien toiminnassa tukena tunnekasvatusohjelmia lasten ikätaso huomioiden - Otamme mielellämme opiskelijoita harjoitteluun sekä nuoria tutustumaan työelämään tai töihin kesäsetelillä - Levitämme myönteistä kuvaa työpaikastamme ja Kajaanin kaupungista

Osaajista elinvoimaa
- Pätevän työvoiman saannista huolehtiminen: osallistutaan rekrytointitilaisuuksiin yliopistoissa ja muissa oppilaitoksissa - Luodaan positiivista kuvaa Kajaanin varhaiskasvatuksesta monipuolisella markkinoinnilla ja viestinnällä - Laaditaan henkilöstölle täydennyskoulutussuunnitelma (vuosikello). Henkilöstölle järjestetään ajankohtaisia ja laadukkaita koulutuksia. - Osaamisen tunnistaminen, arvostaminen ja hyödyntäminen - TVT- osaamisen lisääminen koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle
Näin toimimme: - Nimeämme opiskelijoille ja työharjoittelijoille ryhmissä perehdyttäjät, ryhmien tiimisopimukset toimivat perehdytysmateriaalina - Käymme läpi salassapitovelvollisuuden ja siihen liittyvät asiat myös harjoittelijoiden ja opiskelijoiden kanssa - Järjestämme henkilökunnalle mahdollisuuksia osallistua koulutuksiin - Mentoroiimme toisiamme tieto- ja viestintäteknisissä taidoissa - Jaamme koko päiväkodin henkilöstölle koulutuksissa saamiamme uusia tietoja ja taitoja

MONITAHOARVIOSTA NOUSSEET YKSIKÖN VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
- Työyhteisömme on kokenut, osaava ja työhön sitoutunut - Arvostamme ja kannustamme toisiamme - Päiväkotimme piha-alue on monipuolinen ja lähiympäristöstä löytyy hyviä vierailu- ja retkikohteita
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: - Sitoudumme työhömme ja kunnioitamme asiakkaittemme tarpeita - Arvostamme toistemme työtä ja osaamista - Vaalimme hyvää ja kannustamme toisiamme myönteisesti - Pidämme huolen siitä, että tiimipalaverit toteutuvat viikottain jokaisessa ryhmässä - Opettajat kokoontuvat pedatiimeihin kerran kuukaudessa - Koko henkilökunta kokoontuu joka toinen keskiviikko talon palaveriin - Päiväkodin johtaja tiedottaa ryhmiä WhatsApp-sovelluksella ja tiimivastaavia sähköpostilla - Teemme aktiivisesti retkiä ja tutustumme lähiympäristöön - Ulkoiluaikana valvomme lapsia yhteisvastuullisesti: aikuiset sijoittuvat ympäri pihaa kiipeilytelineiden, keinujen ja karusellin läheisyyteen
Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet
- Huoltajien osallisuuden lisääminen - Työhyvinvoinnin lisääminen ja työilmapiirin kehittäminen
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: - Vasukeskusteluissa ja vanhempainilloissa kerromme vanhemmille mahdollisuudesta osallistua toimintaan sekä sen arviointiin - Sitoudumme lapsen positiiviseen vasuun ja varhaiskasvatuksen palvelulupauksiin - Jokainen ryhmä kirjaa tiimisopimuksiin omat keinonsa työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja työilmapiirin kehittämiseksi - Keskustelemme rakentavasti
Arviointi

MONITAHOARVIOSTA NOUSSEET KOKO KAUPUNGIN YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Huoltajien osallisuuden lisääminen
Näin toimimme + tarkennus tiimiin - Järjestämme perheille tutustumiskäyntejä ennen lapsen hoidon alkamista - Panostamme tuonti- ja hakutilanteisiin - Pidämme vasukeskustelujen lisäksi tarvittaessa muitakin keskusteluja perheiden kanssa - Järjestämme vanhempainillat sekä syksyllä että keväällä - Toimintamme on avointa joka päivä - Jaamme huoltajille valokuvia ja videoita lasten toiminnasta - Tiedotamme viikottaisesta ohjelmasta ilmoitustauluilla, WhatsApp-sovelluksella sekä esiopetuksessa Wilmassa - Pyydämme halukkata huoltajia tuomaan omaa osaamistaan toimintaamme - Kannustamme esiopetuksessa olevien lasten huoltajia käyttämään Wilmaa viestinnässä päiväkodin suuntaan - Otamme pedagogisen dokumentoinnin haltuun, jolloin toiminnasta kertominen huoltajille helpottuu
Arviointi

Kiusaamisen ehkäiseminen sekä toiminnasta tiedottaminen huoltajille
Näin toimimme + tarkennus tiimiin - Aikuiset ovat aidosti läsnä lasten toiminnassa - Lapsille sanoitetaan ja kuvitetaan tilanteita ja tunteita - Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan heti - Opetellaan yhdessä tunne- ja vuorovaikutustaitoja - Kiusaamis -termi avataan lapsille - Ryhmissä laaditaan yhteiset säännöt lasten kanssa - Aikuiset ovat toiminnassaan johdonmukaisia - Kiusaamistapaukset otetaan puheeksi osallisina olleiden lasten huoltajien kanssa
Arviointi

VARHAISKASVATUKSEN PALVELULUPAUKSET, VISIO JA PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Palvelulupaukset

Annamme lapsen kokeilla itse asioita ja autamme tarvittaessa. Meillä on lempeät kädet, kiireettömät jalat ja ystävällinen puhe. Annamme lapselle syliä, turvaa ja lohtua. Nyt meillä on leikin aika!

Visio

Positiivisesti, osallisena, ajassa mukana: -yhdessä hyvää elämää

Kuva: Opetushallitus

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA

Lapsuuden itseisarvo
Miten arvo näkyy toiminnassaame: - Annamme lasten olla lapsia - Annamme aikaa leikille

Ihmisenä kasvaminen
Miten arvo näkyy toiminnassaame: - Kuuntelemme ja kannustamme jokaista lasta - Tarjoamme lapsille onnistumisen kokemuksia - Huomaamme lasten vahvuudet - Annamme lasten ideoida toimintaa

Lapsen oikeudet
Miten arvo näkyy toiminnassaame: - Tarjoamme turvallisen oppimisympäristön kaikille lapsille - Otamme lapset huomioon yksilöinä: annamme kaikille mahdollisuuden oppia omalla tasollaan

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
Miten arvo näkyy toiminnassaame: - Kohtelemme kaikkia tasapuolisesti, yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti - Kuulemme lapsia aidosti, olemme läsnä leikeissä ja toiminnassa

Perheiden monimuotoisuus
Miten arvo näkyy toiminnassaame: - Olemme kiinnostuneita ja ymmärtäväisiä erilaisia perheitä kohtaan - Keskustelemme avoimesti huoltajien kanssa

Terveellinen ja kestävä elämäntapa
Miten arvo näkyy toiminnassaamme: - Huolehdimme jokaisen lapsen ruokailuista ja siisteydestä - Annamme lapsille mahdollisuuden liikkua riittävästi päivän aikana sekä ohjatusti että vapaasti - Annamme jokaiselle lapselle päivittäin mahdollisuuden riittävään lepoon - Harjoittemme vuorovaikutus- ja tunnetaitoja

YHTEISTYÖ VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJAN KANSSA

Yhteistyökäytänteet ja toimintamallit:

- Ryhmien opettajat ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) suunnittelevat yhdessä pedagogisen tuen jatkumoa
- Aloitetaan yleisen tuen arvioinnista ja kehittämisestä, sillä se on kaiken tuen perusta
- Veo on mukana lapsiryhmien kehityksen ja oppimisen tukeen liittyvien pedagogisten toimintatapojen ja toimintakulttuurin kehittämisessä, josta vastuu on kuitenkin päiväkodin johtajalla, varhaiskasvatuksen opettajalla sekä oman työtehtävänsä mukaisesti kaikilla ryhmässä toimivilla.
- Tarvittaessa veo tekee havainnointikäyntejä lapsiryhmiin ja ja on mukana yksittäisen lapsen tilanteen kartoittamisessa
- Veo osallistuu tiimipalaveriin sovitusti
- Veo osallistuu tehostetun tai erityisen tuen piirissä olevien lasten vasujen ja oppimissuunnitelmien laatimiseen
- Osa-aikainen erityisopetus toteutetaan joko konsultaationa, samanaikaisopetuksena tai pienryhmäopetuksena
- Arvio yhteistyön toteutumisesta:

Yleisen tuen toimintatavat lapsiryhmissä

Vuorovaikutus

- Toiminta pohjautuu sensitiiviseen lasten ja aikuisten kohtaamiseen
- Vuorovaikutus on rakentavaa
- Palautteenanto on rakentavaa ja ohjaavaa
- Jokainen lapsi huomioidaan vahvuuksiensa kautta

Arjen strukturointi

Jäsennetään tilaa, aikaa, paikkaa ja toimintoja

Jäsennetään aikuisten ja lasten toimintaa

- Aikuiset tietävät mitä ja kenen kanssa tekevät ja miten kauan
- Aikuisten yhteisesti sovitut toimintatavat
- Joustavat ryhmittelyt, pienryhmätoiminta, porrastaminen
- Ympäristön kuvittaminen
- Päiväjärjestys käydään läpi lasten kanssa ainakin kerran päivässä ja tarvittaessa useammin
- Ennakoidaan toiminnan kesto ja päättyminen, siirtymät ja muutokset: sanoitetaan ja tarvittaessa kuvitetaan, ensin – sitten – lopuksi
- Time-timerin käyttö

LEIKKI

Näin toimimme leikeissä sisällä ja ulkona:

- Aikuinen mukana leikissä, aito läsnäolo
- Leikkien rikastuttaminen
- Leikin alkuun saamiseen ja leikkikaverin löytämisessä aikuinen mukana
- Pitkäkestoisen leikin tukeminen, leikkien esille jättäminen
- Pedagogiikka mukana leikissä, arvostetaan leikin merkitystä
- Mahdollistetaan leikkirauha ja sopiva leikkitila
- Leikkivälineet ikätasoisia ja lasten saatavilla
- Leikkivälineiden, pelien yms. kierrättäminen ryhmien välillä, sovitut viikot kun tavaroita vaihdetaan

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lapset saavat tuoda omia leluja päiväkotiin
- Lasten ideoiden huomioiminen ja tukeminen
- Lapset mukana leikkiympäristöjen luomisessa

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma + arviointi

- Vasu arvioidaan keväällä 2022, tiimeittäin kirjataan miten toimintatavat ovat totetuneet
- Tiimipalavereissa tiimikohtaista arviointia läpi toimikauden

PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI

Näin toimimme:

- Valokuvataan ja videoidaan lapsen toimintaa ja tuotoksia
- Tuodaan toimintaa esille vanhemmille: jokaiselle lapselle omat Drive-kansiot, jonne talletetaan kuvia ja videoita, laitetaan osastoihin esille valokuvia
- Tiedon kerääminen lapsen kehityksestä, kuuluu kaikille: kirjaukset, kuvat, videot
- Käytetään kaikkea havainnointia toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa

Miten osallisuus huomioidaan?

- Minä itse -kaavakkeen käyttö

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Vasu arvioidaan keväällä 2022, tiimeittäin kirjataan, miten pedagoginen dokumentointi on toteutunut
- Tiimipalavereissa tiimikohtaista arviointia läpi toimikauden

TUNNE- JA VUOROVAIKUTUSTAITOT SEKÄ SENSITIIVISYYS

Näin toimimme:

- Pienin askelin -materiaalin käyttö, hyvän mielen tuokiot
- Ristiriitailanteiden läpikäynti yhdessä aikuisen kanssa
- Tunteiden ja tilanteiden sanoittaminen ja harjoittelu
- Lasten keskinäisen vuorovaikutuksen ohjaaminen
- Myönteinen ja rohkaiseva ilmapiiri
- Kaikki tunteet ovat sallittuja, opetellaan oikeita keinoja säädellä tunteita

Miten osallisuus huomioidaan?

- Jokaisen lapsen täytyy tulla kuulluksi joko ryhmässä tai kahden kesken aikuisen kanssa
- Puheenvuorokapula apuna lasten vuorovaikutustilanteissa

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Vasu arvioidaan keväällä 2022, tiimeittäin kirjataan, miten tavoitteet ovat toteutuneet
- Tiimipalavereissa tiimikohtaista arviointia läpi toimikauden

ARVIOINTI

Näin toimimme:

- Arviointia tapahtuu päivittäin arjessa, esimerkiksi ryhmän aikuiset vaihtavat huomioitaan lapsista
- Arvioimme omaa työtämme ja muokkaamme toimintatapojamme
- Luomme huoltajia kunnioittavan ilmapiirin, otemme vastaan palautetta ja käsittelemme palatteen yhdessä tiimin kesken

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lapsen oma arviointi, lapsi kertoo mistä tykkäsi ja mistä ei
- Tunnemittarit

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Vasu arvioidaan keväällä 2022, tiimeittäin kirjataan, miten arviointia on toteutettu
- Tiimipalavereissa tiimikohtaista arviointia läpi toimikauden

MONILUKUTAITO SEKÄ TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN

Näin toimimme:

- Tutkitaan opasteita, logoja, tekstejä, merkkejä ja symboleita
- iPadit käytössä toiminnassa esimerkiksi kuvasuunnistus
- Kuvaohjaus käytössä
- Kirjallisuuden tutkiminen
- Kriittisen ajattelun harjoittelu
- Oppimispelit pelaaminen iPad:lla

Miten osallisuus huomioidaan?

- Tiedonhaku lasten kiinnostusten mukaan
- iPad:t lasten käytössä

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- Vasu arvioidaan keväällä 2022, tiimeittäin kirjataan, miten tavoitteet ovat toteutuneet
- Tiimipalavereissa tiimikohtaista arviointia läpi toimikauden

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

Ajattelu ja oppiminen

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Annetaan lapselle mahdollisuus kertoa omia kuulumisiaan joko kahden kesken aikuisen kanssa tai isommassa porukassa. Aikuinen ei suunnittele kaikkea toimintaa liian valmiiksi, lapsen kokeilulle jätetään tilaa.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lapset suunnittelevat toimintaa, esimerkiksi jumppaa ja askarteluja. Tehdään yhdessä ryhmän säännöt. Lapset päättävät ryhmien nimet. Lapsi saa valita itselleen mieluista tekemistä, jota havainnoimalla aikuinen oppii tuntemaan lapsen. Vilpereinissä lapset suunnittelevat yhdessä yhteissyntymäpäiväjuhlat.